

The background features a white page with three large, overlapping blue circles of varying sizes. Each circle is composed of concentric layers of different shades of blue, creating a 3D effect. Thin, light blue lines connect the points where the circles overlap, forming a network-like structure. The text is positioned in the lower-left quadrant of the page.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΕΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ
ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ 2018-19

Περιεχόμενα

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ 2017/18	3
Πρόγραμμα σπουδών «Πρακτικές Γλωσσικές Ασκήσεις» (ΠΓΑ): DAY 01	3
1 ^ο εξάμηνο	6
DLY 20: Εισαγωγή στην Επιστήμη της Λογοτεχνίας Ι	6
DLY 25: Σύγχρονη Λογοτεχνία.....	6
DLY 28: Εισαγωγή στη Θεωρία και Πρακτική της Μετάφρασης	6
DGY 10: Εισαγωγή στη Γλωσσολογία	7
DGY 13: Σύνταξη.....	7
3 ^ο εξάμηνο	8
DLY 22: Λογοτεχνία του 18ου αιώνα.....	8
DLY 27: Συγκριτική Φιλολογία	9
DLY 29: Γερμανικός Πολιτισμός	9
DAY 02: Προπαρασκευαστικό.....	10
DGY 16: Συγκριτική Γλωσσολογία.....	10
DGY 17: Πραγματολογία.....	11
DGY 14: Λεξικολογία	11
5ο - 7ο ΕΞΑΜΗΝΟ	12
DLA 60: Διαφωτισμός/Θύελλα και Ορμή: Ο Βέρθερος του Goethe	12
DLA 61: Κλασικισμός	12
DLB 72: Λογοτεχνία και Φύλο.....	13
DLB 74: Ελληνική Αρχαιότητα στη Γερμανική Λογοτεχνία.....	13
DLB 77: Λογοτεχνία και Ανθρωπολογία	14
DLD 82: Γερμανική Ιστορία: Το Τρίτο Ράιχ (1933-1945)	14
DLC 77: Μετάφραση Λογοτεχνικών Κειμένων: Λογοτεχνικό Είδος	15
DGA 33: Ζητήματα Γερμανικής Σύνταξης.....	16
DGB 40: Διάδραση Γλωσσικών Επιπέδων	16
DGB 44: Εμπειρική Γλωσσολογική Έρευνα.....	17
DGD 52: Σχεδιασμός και Οργάνωση Μαθημάτων.....	17
DGD 53: Αξιολόγηση Γλωσσικής Κατάρτισης και Διδασκαλίας.....	18

Πρόγραμμα σπουδών «Πρακτικές Γλωσσικές Ασκήσεις» (ΠΓΑ): DAY 01

1. Γενική περιγραφή για όλη τη σειρά μαθημάτων ΠΓΑ: Γλώσσα I έως Γλώσσα IV

Στόχος του Προγράμματος σπουδών «Πρακτικές Γλωσσικές Ασκήσεις (ΠΓΑ)» είναι η ενίσχυση της γλωσσικής επάρκειας των φοιτητών, οι οποίοι στα πρώτα εξάμηνα σπουδών βρίσκονται αντιμέτωποι με συνεχώς αυξανόμενες απαιτήσεις στη γνώση και χρήση της γερμανικής γλώσσας. Με την προσφορά τεσσάρων μαθημάτων γλώσσας, τα οποία αντιστοιχούν στα τέσσερα πρώτα εξάμηνα των σπουδών, επιδιώκεται η συστηματική υποστήριξη της εκμάθησης της Γερμανικής, ώστε με την ολοκλήρωση του Προγράμματος ΠΓΑ οι φοιτητές να έχουν αποκτήσει σε προχωρημένο επίπεδο (Γ1) τόσο γενικές επικοινωνιακές, όσο και ειδικές γλωσσικές / γλωσσολογικές δεξιότητες. Οι δεξιότητες αυτές αποτελούν βασικό εργαλείο για την ολοκλήρωση των σπουδών, αλλά και για τη μετέπειτα επαγγελματική τους σταδιοδρομία.

Στο Πρόγραμμα περιλαμβάνονται μαθήματα κορμού (τρεις ώρες την εβδομάδα για κάθε μάθημα) και μαθήματα εμβάθυνσης/εμπέδωσης (επίσης τρεις ώρες εβδομαδιαίως για κάθε μάθημα). Διδάσκεται τόσο η πρόσληψη όσο και η παραγωγή λόγου και εξασκείται τόσο η γραπτή όσο και η προφορική έκφραση. Στη διδασκόμενη ύλη περιλαμβάνονται αυθεντικά κείμενα γενικού ενδιαφέροντος και κείμενα από τους επιμέρους τομείς των σπουδών Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας, όπως: Γλωσσολογία, Λογοτεχνία, Διδακτική, Επιστήμη της Μετάφρασης, Γερμανική Ιστορία κ.α. Παράλληλα με τα μαθήματα είναι απαραίτητη και η κατ' οίκον μελέτη των φοιτητών, προκειμένου να μπορούν να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις των εξετάσεων στο τέλος του εξαμήνου. Ακολουθούν επιμέρους περιγραφές για το κάθε ένα από τα τέσσερα μαθήματα.

2. Επιμέρους περιγραφές μαθημάτων

Γλώσσα I – α' εξάμηνο

Στο μάθημα αυτό, το οποίο απευθύνεται στους φοιτητές του πρώτου εξαμήνου, εξετάζονται και αναλύονται κείμενα κυρίως από τους τομείς *Γερμανικός πολιτισμός, Μόρφωση και Εκπαίδευση, σύγχρονα προβλήματα* καθώς και *ενδιαφέροντα του φοιτητή*. Παράλληλα γίνεται επανάληψη και εμπέδωση των βασικών φαινομένων της γερμανικής Γραμματικής επιπέδου B1+.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές είναι σε θέση να:

- κατανοούν και να επεξεργάζονται γραπτά κείμενα από τον έντυπο και ηλεκτρονικό τύπο καθώς και κείμενα γενικού ενδιαφέροντος από τους τομείς που αναφέρονται παραπάνω,
- συντάσσουν κείμενα με σαφή διάρθρωση όπως, εκθέσεις ποικίλης θεματολογίας, περιγραφές και επιστολές,
- παρουσιάζουν προφορικά το περιεχόμενο ενός κειμένου που διάβασαν,
- συνεννοούνται για θέματα, τα οποία τους είναι οικεία (π.χ. καθημερινή ζωή, προσωπικές εμπειρίες και ενδιαφέροντα, ελεύθερος χρόνος),
- εκφράζουν με κατανοητό τρόπο –γραπτά ή προφορικά- την άποψή τους για ένα ζήτημα.

Τρόπος αξιολόγησης: γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου.

Διδάσκουσες: *Ιωάννα Ρίζου - Αναστασία Χουρναζίδη*

Γλώσσα II – β' εξάμηνο

Στο μάθημα αυτό, το οποίο απευθύνεται στους φοιτητές του β' εξαμήνου, διδάσκονται κείμενα γενικού ενδιαφέροντος από τον έντυπο και ηλεκτρονικό τύπο, καθώς επίσης και κείμενα σε απλή επιστημονική γλώσσα κυρίως από τους τομείς *Μόρφωση και Εκπαίδευση* και *Εκμάθηση της ξένης γλώσσας*. Ιδιαίτερη βαρύτητα δίνεται στην ανάπτυξη του λεξιλογίου (λεκτικά πεδία, συνώνυμα, αντώνυμα κλπ.), καθώς και στην επανάληψη και εμπέδωση φαινομένων της Γερμανικής Γραμματικής επιπέδου B2. Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές είναι σε θέση να:

- κατανοούν και να επεξεργάζονται γραπτά κείμενα από τους τομείς που αναφέρονται παραπάνω,
- επιλύουν ασκήσεις λεξιλογίου και να αποδίδουν με τον κατάλληλο τρόπο λέξεις και φράσεις, ανάλογα με την εκάστοτε επικοινωνιακή περίσταση,
- συντάσσουν γραπτά κείμενα με σαφή διάρθρωση και με το κατάλληλο λεξιλόγιο, στα οποία περιγράφουν, αξιολογούν, εξάγουν συμπεράσματα, παραθέτουν ιδέες και προτείνουν λύσεις για ένα πρόβλημα,
- κατανοούν συνεντεύξεις και προφορικές παρουσιάσεις ενός θέματος καθώς και τη συζήτηση που ακολουθεί, επίσης να διατυπώνουν κατά τη συζήτηση μια σύντομη παρέμβαση ή ερώτηση,
- παρουσιάζουν προφορικά ένα κείμενο εφημερίδας ή ένα θέμα και να απαντούν σε απλές ερωτήσεις κατά τη συζήτηση που ακολουθεί,
- να περιγράφουν και να εξηγούν προφορικά πίνακες, στατιστικές, διαγράμματα.

Τρόπος αξιολόγησης: γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου.

Διδάσκουσες: *Ιωάννα Ρίζου - Αναστασία Χουρναζίδη*

Γλώσσα III – γ' εξάμηνο

Στο μάθημα αυτό, το οποίο απευθύνεται στους φοιτητές του γ' εξαμήνου, δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στο γραπτό λόγο και στην εξάσκηση της ικανότητας γραπτής έκφρασης. Παράλληλα γίνεται επανάληψη και εμπέδωση βασικών φαινομένων της Γραμματικής, τα οποία είναι σημαντικά για τον επιστημονικό λόγο. Στην ύλη περιλαμβάνονται περιγραφικά κείμενα επιπέδου B2, καθώς και κείμενα γραμμένα σε απλή επιστημονική γλώσσα από τους τομείς

των σπουδών (π.χ. γερμανική ιστορία, επιστήμη της μετάφρασης, εκμάθηση και διδασκαλία ξένης γλώσσας). Ως προς την ανάπτυξη της γραπτής έκφρασης διδάσκονται κυρίως μορφές γραπτού λόγου, οι οποίες βασίζονται σε ένα κείμενο-βάση (π.χ. η σύντμηση, η επέκταση κειμένου και ο σχολιασμός κειμένου ή θέσης / θέσεων).

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές είναι σε θέση να:

- κατανοούν και να επεξεργάζονται περιγραφικά κείμενα και κείμενα από τους τομείς των σπουδών τους που είναι γραμμένα σε απλή επιστημονική γλώσσα,
- αποδίδουν σε μορφή γραπτής περίληψης τα κυριότερα σημεία ενός περιγραφικού ή ενός απλού επιστημονικού κειμένου,
- χρησιμοποιούν συγκεκριμένα φραστικά μέσα, για να αποδίδουν με κατανοητό τρόπο τις θέσεις του συγγραφέα από ένα κείμενο που επεξεργάζονται,
- χειρίζονται και οι ίδιοι τον γραπτό επιστημονικό λόγο της Γερμανικής, έστω και με ορισμένες αδυναμίες, όταν αναφέρονται και σχολιάζουν βιβλιογραφικές πηγές,
- παρουσιάζουν προφορικά ένα επιστημονικό κείμενο και να απαντούν σε σχετικές ερωτήσεις.

Τρόπος αξιολόγησης: γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου.

Διδάσκοντες: *Ιωάννα Ρίζου - Ekkehard Haring*

Γλώσσα IV – δ' εξάμηνο

Στο μάθημα αυτό, το οποίο απευθύνεται στους φοιτητές του δ' εξαμήνου, δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στην κατανόηση, επεξεργασία και παραγωγή του γραπτού επιστημονικού λόγου της Γερμανικής. Στην ύλη περιλαμβάνονται κυρίως επιστημονικά κείμενα από τους τομείς των σπουδών Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας (π.χ. Γλωσσολογία, Επιστήμη της Λογοτεχνίας, Διδακτική της ξένης γλώσσας).

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές είναι σε θέση να:

- κατανοούν και να επεξεργάζονται επιστημονικά κείμενα από τους διάφορους τομείς των σπουδών τους,
- σχολιάζουν και να εκφράζουν την άποψή τους για τις θέσεις του συγγραφέα ενός κειμένου,
- διατυπώνουν γραπτώς τη δική τους θέση και να τη στηρίζουν με επιχειρήματα χρησιμοποιώντας τα κατάλληλα εκφραστικά μέσα,
- μετατρέπουν ένα γραπτό κείμενο σε διαφορετικό κειμενικό είδος,
- παρουσιάζουν προφορικά ένα επιστημονικό κείμενο και να απαντούν σε σχετικές ερωτήσεις,
- χειρίζονται γενικώς με σχετική ευχέρεια τον επιστημονικό λόγο της Γερμανικής.

Τρόπος αξιολόγησης: γραπτή και προφορική εξέταση στο τέλος του εξαμήνου.

Διδάσκοντες: *Ιωάννα Ρίζου - Ekkehard Haring*

1^ο εξάμηνο

DLY 20: Εισαγωγή στην Επιστήμη της Λογοτεχνίας I

Διδάσκων: Βίλλι Μπέννινγκ

Στην εισαγωγή αυτήν παρουσιάζονται βασικές έννοιες της επιστήμης της λογοτεχνίας. Οι φοιτητές ασκούνται στη χρήση των όρων με βάση παραδείγματα από τη γερμανική λογοτεχνία (σύντομα κείμενα και αποσπάσματα). Σκοπός του μαθήματος είναι η ανάπτυξη της ικανότητας των φοιτητών για αυτοδύναμη ενασχόληση με τη λογοτεχνία. Στο κέντρο του ενδιαφέροντος βρίσκονται μικρές λογοτεχνικές μορφές (όπως π.χ. η μεταφορά ή το σύμβολο).

DLY 25: Σύγχρονη Λογοτεχνία

Διδάσκουσα: Αγλαΐα Μπλιούμη

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: Υποβάθρου

Το μάθημα υποβάθρου στοχεύει στην παρουσίαση της γερμανόφωνης λογοτεχνίας από το 1970 μέχρι σήμερα. Ακολουθούνται οι εξής στόχοι: α) εμβαθύνουμε σε σημαντικές σχετικές τάσεις και συγγραφείς, β) παράλληλα αναλύονται τα κοινωνικο-πολιτισμικά συμφραζόμενα και γ) οι φοιτητές εξασκούνται σε αυτόνομες αναλύσεις και κριτικές αναγνώσεις.

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση:

- να αναγνωρίζουν και να περιγράφουν σημαντικές τάσεις και ρεύματα, μορφές και δομές της σύγχρονης γερμανόφωνης λογοτεχνίας
- να συγκρίνουν περιεχόμενα, θεματικά πεδία και τεχνικές συγγραφής και να τις εντάσσουν στα ιστορικά και πολιτισμικά συμφραζόμενα
- να εφαρμόζουν στην πράξη μοντέλα λογοτεχνικής ανάλυσης

Τρόπος εξέτασης: γραπτή εξέταση

DLY 28: Εισαγωγή στη Θεωρία και Πρακτική της Μετάφρασης

Διδάσκουσα: Αναστασία Δασκαρόλη

Η παράδοση έχει στόχο να προσφέρει αντιπροσωπευτική επισκόπηση των σημαντικότερων θεωριών, που έχουν αναπτυχθεί για την αντιμετώπιση πρακτικών προβλημάτων της μεταφραστικής διαδικασίας. Τα μεταφραστικά προβλήματα έχουν απασχολήσει Γερμανούς μεταφραστές και μεταφρασεολόγους, ήδη από τα αρχικά στάδια διαμόρφωσης της Γερμανικής γλώσσας ως γραπτού λόγου, και εξακολουθούν να αποτελούν αντικείμενο μελέτης της σύγχρονης μεταφρασεολογίας. Επί τη βάσει μεταφραστικών παραδειγμάτων, από ευρύ φάσμα κειμενικών ειδών, αναλύεται η πολυσχιδής έννοια της μετάφρασης και η διαφοροποίησή της από άλλες μορφές επεξεργασίας γραπτού λόγου, παρουσιάζεται η

προβληματική του ορισμού της, οι απαιτήσεις που τίθενται για τη σχέση ισοδυναμίας 8 μεταξύ πρωτοτύπου και μεταφράσματος καθώς και ο κοινωνικός, διαπολιτισμικός και διεθνής ρόλος του μεταφραστή. Κατά τη διάρκεια των παραδόσεων του μαθήματος, οι φοιτητές

- αναγνωρίζουν και ορίζουν τη μεταφραστική διαδικασία
- καθορίζουν τις απαιτήσεις επεξεργασίας και ερμηνείας κειμένων της γλώσσας- πηγής, προκειμένου να τα μεταφράσουν στη γλώσσα-στόχο
- λύνουν μεταφραστικές ασκήσεις.

Μετά την ολοκλήρωση των παραδόσεων του μαθήματος, οι φοιτητές μπορούν να

- συγκρίνουν κείμενα της γλώσσας-πηγής με τα μεταφράσματά τους
- οργανώνουν και να συστηματοποιούν τρόπους επίλυσης των μεταφραστικών προβλημάτων σε σημασιολογικό, συνδηλωτικό, πραγματολογικό και μορφο-αισθητικό επίπεδο
- ιεραρχούν τις απαιτήσεις της μεταφραστικής ισοδυναμίας για διάφορα κειμενικά είδη.

DGY 10: Εισαγωγή στη Γλωσσολογία

Διδάσκων: *Μάριος Χρύσου*

Η Γλωσσολογία αποτελεί μία από τις κύριες επιστημονικές κατευθύνσεις της Γερμανικής Φιλολογίας. Στόχος του μαθήματος είναι να εισάγει τους/τις φοιτητές/τριες στις βασικές έννοιες της Γλωσσολογίας, τη θεωρία και την εξέλιξή της, τις μεθόδους και τα αποτελέσματά της. Προς αυτή την κατεύθυνση θα εξετάσουν επιλεγμένα ερευνητικά πεδία της όπως η Σημειολογία, η Σύνταξη, η Κειμενογλωσσολογία και η Κοινωνιογλωσσολογία και θα εξοικειωθούν με την ορολογία τους. Επιπλέον, θα εξετάσουν τις μεθόδους των ερευνητικών αυτών των πεδίων και θα τις εφαρμόσουν στην πράξη με βάση συγκεκριμένα παραδείγματα.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση να:

- περιγράφουν τα βασικά ερευνητικά πεδία της Γλωσσολογίας και την εξέλιξή τους,
- καταδεικνύουν πρακτικές εφαρμογές της Γλωσσολογίας και να διατυπώνουν ορισμούς της γλώσσας αξιοποιώντας ποικίλα κριτήρια,
- περιγράφουν τις βασικές έννοιες της Γλωσσολογίας και να τις πλαισιώνουν με κατάλληλα γλωσσικά παραδείγματα από τη Γερμανική,
- αναλύουν απλά γλωσσικά φαινόμενα εφαρμόζοντας τις μεθόδους της Γλωσσολογίας και χρησιμοποιώντας κατάλληλα την επιστημονική ορολογία της.

Τρόπος εξέτασης: γραπτή εξέταση

DGY 13: Σύνταξη

Διδάσκουσα: *Αγγελική Τσόκογλου*

Αντικείμενο έρευνας της Σύνταξης είναι η περιγραφή και ανάλυση της δομής της πρότασης και των συστατικών της. Στο εισαγωγικό αυτό μάθημα συζητούνται αρχικά ορισμένες

βασικές αρχές που διέπουν τη Θεωρία της Γλώσσας. Στη συνέχεια παρουσιάζεται – με παραδείγματα από τη Γερμανική γλώσσα – η σταδιακή διαμόρφωση της συντακτικής θεωρίας και η ανάλυση της πρότασης σε διάφορες φάσεις: Δομισμός, Γραμματική της Φραστικής Δομής και Θεωρία του Χ-τονούμενου στο πλαίσιο της Γενετικής Γραμματικής.

Τρόπος εξέτασης: γραπτή εξέταση

3^ο εξάμηνο

DLY 22: Λογοτεχνία του 18ου αιώνα

Διδάσκουσα: *Κατερίνα Καρακάση*

Το μάθημα αναφέρεται στις προϋποθέσεις και τα χαρακτηριστικά της γερμανικής λογοτεχνίας του 18ου αιώνα. Εξετάζονται τα λογοτεχνικά ρεύματα του Διαφωτισμού, της Θύελλας και Ορμής και του Κλασικισμού και αναλύονται αντιπροσωπευτικά κείμενα από τους χώρους της ποιητικής, της πεζογραφίας, της λυρικής ποίησης και του γερμανικού αστικού δράματος. Επιπλέον στο πλαίσιο του μαθήματος οι φοιτητές θα επιλέξουν και θα επεξεργαστούν σε ομάδες ένα χαρακτηριστικό κείμενο της εποχής, το οποίο και θα παρουσιάσουν προφορικά στους συμφοιτητές τους.

Ο 18ος αιώνας αποτελεί από πολλές απόψεις σημείο καμπής για τη γερμανική λογοτεχνία και χαρακτηρίζεται από σημαντικές αλλαγές στον τρόπο θεώρησης των λογοτεχνικών θεμάτων, ως συνέπεια της αλλαγής παραδείγματος, την οποία σηματοδοτεί η άνοδος της αστικής τάξης στη Γερμανία. Από τα μέσα του αιώνα, γύρω στο 1750, και μετά, αρθρώνεται στη γερμανική γλώσσα ένας διαφορετικός λογοτεχνικός λόγος που αντιστοιχεί στην κοσμοθεωρία της ανερχόμενης αστικής τάξης. Εγκαταλείπονται ή αναδιαμορφώνονται τα πρότυπα έκφρασης των αριστοκρατών και οι επιταγές των κανονιστικών ποιητικών, ενώ δημιουργούνται νέα είδη λογοτεχνικών κειμένων που αντλούν τη θεματική τους από τις προσπάθειες προσανατολισμού του αστικού υποκειμένου σε έναν ραγδαία μεταβαλλόμενο κόσμο. Μέσα σε λίγες δεκαετίες γράφονται σημαντικότερα κείμενα της νεότερης γερμανικής γραμματείας, που στις απαρχές του 18^{ου} αιώνα κυριαρχείται από τις ιδέες του Διαφωτισμού και στα τέλη του, στον απόηχο της Γαλλικής Επανάστασης και ως αντίδραση σε αυτήν, χαρακτηρίζεται από τη διατύπωση του προγράμματος του Γερμανικού Κλασικισμού, κυρίως δια των δύο βασικών εκπροσώπων του, Johann Wolfgang Goethe και Friedrich Schiller.

Μαθησιακοί στόχοι:

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές να είναι σε θέση:

- να αναγνωρίζουν και να περιγράφουν σημαντικές τάσεις και ρεύματα, μορφές και δομές της γερμανικής λογοτεχνίας του 18ου αιώνα,
- να προσεγγίζουν με επιστημονικό τρόπο κείμενα της γερμανικής λογοτεχνίας του 18ου αιώνα, αναγνωρίζοντας θεματικές και μορφικές ιδιαιτερότητες και να τα εντάσσουν στα ιστορικά και λογοτεχνικά συμφραζόμενα, να εφαρμόζουν στην πράξη εργαλεία λογοτεχνικής ανάλυσης,
- να επεξεργάζονται τη σχετική γερμανόφωνη βιβλιογραφία.

Τρόπος εξέτασης: γραπτή εξέταση αποτελούμενη από (α) 60% ερωτήσεις ανάπτυξης σχετικές με ιστορία της γερμανικής λογοτεχνίας του 18^{ου} αιώνα και (β) 40% ερωτήσεις σχετικές με ένα λογοτεχνικό κείμενο της εποχής, που θα έχουν επιλέξει και επεξεργαστεί οι φοιτητές κατά την διάρκεια του εξαμήνου.

Παρέχεται βασική πρωτογενής και δευτερογενής βιβλιογραφία (έντυπα, διαδικτυακές πηγές) ενώ το μάθημα υποστηρίζεται από την ηλεκτρονική τάξη.

DLY 27: Συγκριτική Φιλολογία

Διδάσκουσα: Εύη Πετροπούλου

Σκοπός του μαθήματος είναι να εισαγάγει τους φοιτητές στη θεωρία και την πράξη της συγκριτικής φιλολογίας. Έτσι, αρχικά θα ασχοληθούμε με την ιστορία του κλάδου και θα εξετάσουμε σύγχρονες τάσεις και επιλεγμένα θέματα στη θεωρία της συγκριτολογίας, ενώ στη συνέχεια θα επικεντρωθούμε στην πράξη, στη βάση μιας παραδειγματικής συγκριτικής ανάλυσης δύο ή περισσότερων λογοτεχνικών κειμένων.

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση:

- να γνωρίζουν την ιστορία του κλάδου και τα βασικά πεδία εφαρμογών του
- να κινούνται με άνεση στις σύγχρονες θεωρίες της συγκριτολογίας,
- να χρησιμοποιούν την δέουσα ορολογία
- να χρησιμοποιούν την κατάλληλη επιχειρηματολογία
- να ανταποκρίνονται σε συγκριτολογικούς προβληματισμούς
- να συσχετίζουν σύγχρονες συγκριτολογικές θεωρίες με λογοτεχνικά φαινόμενα, δηλαδή να εφαρμόζουν τη διδαχθείσα θεωρία στη λογοτεχνική πράξη, εντοπίζοντας μ.ά. και συγκλίσεις και αποκλίσεις, ομοιότητες και διαφορές στα υπό εξέταση κείμενα.

Τρόπος εξέτασης: γραπτή εξέταση

DLY 29: Γερμανικός Πολιτισμός

Διδάσκων: Μαρκ Μιχάλσκι

Αυτό το μάθημα αποτελεί εισαγωγή στην πολιτική ιστορία και τον πολιτισμό των γερμανόφωνων χωρών. Σκοπεύει στη διάθεση ενός γενικού ιστορικού πλαισίου, μέσα στο οποίο οι φοιτητές μπορούν να εντάξουν και τα επί μέρους φαινόμενα της γερμανόφωνης λογοτεχνίας που συναντάνε, κατά τη διάρκεια των σπουδών τους της γερμανικής γλώσσας και φιλολογίας, στα μαθήματα λογοτεχνίας. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην ανάπτυξη μιας βαθύτερης κατανόησης για τις χαρακτηριστικές πολιτικές δομές των γερμανόφωνων χωρών, όπως και για τις διαφορετικές εποχές της ιστορίας τους. Το μάθημα πραγματεύεται σε χρονολογική σειρά: 1. την Αγία Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία, 2. την Ομοσπονδία του Ρήνου, τη Γερμανική Ομοσπονδία και τη Βόρειο γερμανική Ομοσπονδία, 3. τη Γερμανική Αυτοκρατορία, 4. τη Δημοκρατία της Βαϊμάρης, 5. το Τρίτο Ράιχ, 6. το χωρισμό της Γερμανίας, 7. τη Δημοκρατία του Βερολίνου. Για κάθε εποχή, αναφέρονται και οι σχέσεις, ανάμεσα στην

εκάστοτε πολιτική εξέλιξη και τις ταυτόχρονες τάσεις στα διάφορα πεδία του πολιτισμού (οικονομία, τεχνολογία, θρησκεία, φιλοσοφία, τέχνη, λογοτεχνία).

Τρόπος εξέτασης: γραπτή εξέταση. Φοιτητές που απουσιάζουν από το μάθημα περισσότερες από τρεις φορές οφείλουν να δώσουν και γραπτή εργασία (σε γερμανική ή ελληνική γλώσσα).

Για αυτό το μάθημα προσφέρεται E-Class με ελεύθερη πρόσβαση.

DAY 02: Προπαρασκευαστικό

Διδάσκουσα: Αγλαΐα Μπλιούμη

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: Υποβάθρου

Στο εισαγωγικό μάθημα θα διδαχθούν οι δομές και οι μέθοδοι της συγγραφής επιστημονικών εργασιών, όπως η δημιουργία υπομνημάτων και παραπομπών σε Γλωσσολογία και Γραμματολογία, η εξοικείωση με φιλολογικά λεξικά και εγχειρίδια, η ανεύρεση βιβλιογραφικών πηγών, η δομή των επιστημονικών εργασιών κλπ. Με στόχο την εμπέδωση της θεωρίας θα διεξαχθούν ασκήσεις σχετικών εφαρμογών. Οι φοιτητές θα πρέπει να εκπονήσουν και μια σχετική εργασία. Στις τελικές εξετάσεις μπορούν να πάρουν μέρος όσοι διακρίνονται από την ενεργή τους συμμετοχή στο μάθημα και την εκπόνηση της εργασίας.

Με το πέρας των μαθημάτων οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση:

- να εφαρμόζουν διαφορετικές τεχνικές υπομνηματισμού
- να συγγράφουν επιστημονικές εργασίες σύμφωνα με καλές πρακτικές

DGY 16: Συγκριτική Γλωσσολογία

Διδάσκουσα: Αγγελική Τσόκογλου

Η Συγκριτική Γλωσσολογία ως κλάδος της Γλωσσολογίας κατατάσσεται τόσο στη θεωρητική όσο και στην εφαρμοσμένη Γλωσσολογία. Στο μάθημα θα ασχοληθούμε με τη σύγκριση της Γερμανικής και της Ελληνικής γλώσσας σε θεωρητικό επίπεδο, με βάση το πρότυπο της Γενετικής Γραμματικής, ώστε να εντοπιστούν, να περιγραφούν και να αναλυθούν ομοιότητες και διαφορές που διέπουν τις δύο γλώσσες. Στο πλαίσιο αυτό θα παρουσιαστεί η Θεωρία των Αρχών και των Παραμέτρων και συγκεκριμένα οι εξής Αρχές-Θεωρίες: Θεωρία του Χ-τονούμενου, Θεωρία Κυβέρνησης, Θεματική Θεωρία, Θεωρία Πτώσης, Θεωρία των Μετακινήσεων, Θεωρία Ελέγχου, Θεωρία Αναφορικής Δέσμευσης. Στόχος είναι να καταδειχθεί η σχέση των γλωσσών με τις καθολικές αρχές της Γραμματικής και τα σημεία, στα οποία έγκειται η παραμετροποίησή τους.

Τρόπος εξέτασης: γραπτή εξέταση

DPY 17: Πραγματολογία

Διδάσκουσα: Φρειδερίκη Μπατσαλιά

Επικουρία: Γιάννης Λουκίσσης

Λαμβάνοντας υπόψη τον επικοινωνιακό σκοπό, τις προσδοκίες και τα ενδιαφέροντα του ομιλητή και του ακροατή, εξετάζονται λεκτικές πράξεις και οι επικοινωνιακές συνθήκες, εντός των οποίων πραγματώνονται αυτές.

Θα αναλυθούν οι θεωρητικές προσεγγίσεις των Austin, Searle και Wunderlich που αφορούν στις σχέσεις μεταξύ γλωσσικού σημείου και χρήστη αυτού, καθώς και το ζήτημα, πώς και με ποιες συνέπειες χρησιμοποιούνται γλωσσικά σημεία.

Φοιτητές/τριες που ολοκληρώνουν επιτυχώς το μάθημα

- γνωρίζουν τις βασικές θεωρητικές απόψεις και διαστάσεις της πραγματολογικής προσέγγισης,
- αναγνωρίζουν και περιγράφουν λεκτικές πράξεις, και
- μπορούν
 - να αναστοχάζονται σχετικά με την εφαρμογή των θεωρητικών αρχών σε συναφή ζητήματα της Συγκριτικής γλωσσολογίας, της Διδακτικής και της Μεταφρασεολογίας, καθώς και
 - να αξιοποιούν τη θεωρητική τους γνώση σε πρακτικά ζητήματα που σχετίζονται με την Διδασκαλία ή/και την Μετάφραση.

Τρόπος αξιολόγησης: Γραπτή εξέταση

Συγγράμματα (εναλλακτικά):

Der semiotische Rhombus, Friederiki Batsalia, (ΕΥΔΟΞΟΣ, Κωδικός βιβλίου: 82, [Λεπτομέρειες](#))
Εισαγωγή στην Πραγματολογία, Κανάκης Κώστας, (ΕΥΔΟΞΟΣ, Κωδικός βιβλίου: 9828, [Λεπτομέρειες](#))

DPY 14: Λεξικολογία

Διδάσκων: Γιόαχιμ Τάιζεν

Die Lexikologie beschäftigt sich mit den Wörtern einer Sprache und zu allererst mit der Frage: Was ist ein Wort? Sie ist angesiedelt zwischen Morphologie, Syntax und Semantik. Einige weitere Fragen sind deshalb: Wie lassen sich Wörter klassifizieren? Wie werden Wörter gebildet? Welchen Stellenwert haben Wörter in einem Satz? Wie kommen Wörter zu ihrer Bedeutung? Wie kommen Wörter ins Lexikon (und wie verlassen sie es wieder)?

In dieser Einführungsvorlesung werden Antworten auf diese Fragen gegeben.

Wer die Vorlesung besucht und erfolgreich abgeschlossen hat, ist in der Lage,

- die oben genannten Fragen und einige andere rund ums Wort zu beantworten.

Qualifikation: Regelmäßige Teilnahme und schriftliche Klausur

5ο - 7ο ΕΞΑΜΗΝΟ

DLA 60: Διαφωτισμός/Θύελλα και Ορμή: Ο Βέρθερος του Goethe

Διδάσκων Βίλλι Μπέννινγκ

Το πρώτο επιστολμαίο μυθιστόρημα του Goethe *Τα πάθη του νεαρού Βερθέρου* αποτελεί ένα από τα γνωστότερα κείμενα της γερμανόφωνης λογοτεχνίας. Το μάθημα έχει ως στόχο να εισαγάγει τους συμμετέχοντες στην εποχή της *Θύελλας και Ορμής*, στη βιογραφία του Goethe, σε βασικές φιλοσοφικές αντιλήψεις της εποχής (Herder, Rousseau), στον προβληματισμό του προσδιορισμού του λογοτεχνικού είδους, αλλά και σε θέματα όπως η πρόσληψη της βίβλου και της ελληνικής αρχαιότητας στην εποχή του Goethe. Θα ασχοληθούμε ακόμη με την πρόσληψη και την επιρροή του έργου στην εποχή του. Η ανάγνωση του μυθιστορήματος θα επικεντρωθεί στα θεωρητικά σχέδια 'φύση/πολιτισμός' και 'ενθουσιώδης έρωτας', καθώς και στον τρόπο συγκρότησης του 'μεγαλοφυή' χαρακτήρα και στα θέματα της 'αμαρτίας' και της 'θυσίας' (αυτοκτονία). Παράλληλα θα εξεταστεί η έννοια της τέχνης στο μυθιστόρημα.

DLA 61: Κλασικισμός

Διδάσκων: Στέφαν Λίντινγκερ

Το μάθημα αποτελεί μια εισαγωγή στη λογοτεχνία της εποχής του γερμανικού κλασικισμού (Weimarer Klassik).

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση:

- να αναγνωρίζουν και να περιγράφουν θέσεις, θέματα, περιεχόμενα, μορφές και δομές αντιπροσωπευτικών έργων του γερμανικού κλασικισμού,
- να εφαρμόζουν θεωρητικά μοντέλα ανάλυσης πάνω σε συγκεκριμένα κείμενα επεκτείνοντας ταυτόχρονα τις γνώσεις τους πάνω στην ιστορία της λογοτεχνίας,
- να εργάζονται αυτόνομα χρησιμοποιώντας τη σχετική δευτερογενή βιβλιογραφία και να συγκεντρώνουν και να αξιολογούν τα κατάλληλα επιστημονικά δεδομένα,
- να παρουσιάζουν α) με τη μορφή προφορικής εισήγησης και β) με τη μορφή γραπτής εργασίας τα πορίσματα της έρευνάς τους.

Τρόπος εξέτασης: προφορική παρουσίαση και γραπτή εργασία

DLB 72: Λογοτεχνία και Φύλο

Διδάσκουσα: Αναστασία Αντωνοπούλου

Ήδη στο πλαίσιο των αμερικάνικων γυναικείων σπουδών (*Women's Studies*), που σηματοδοτούν και την έναρξη των φεμινιστικών σπουδών στα τέλη της δεκαετίας του 1960 τονιζόταν ότι η λογοτεχνία δεν είναι κάτι ουδέτερο, αλλά ένα μέσον το οποίο παράγει και αναπαράγει τις ιεραρχικές σχέσεις εξουσίας ανάμεσα στα φύλα. Από τις γυναικείες σπουδές που αντιλαμβάνονταν το φύλο βιολογικά προέκυψαν οι *Gender Studies*, οι σπουδές φύλου, στις οποίες το φύλο νοείται ως μια κοινωνικά κατασκευασμένη κατηγορία για να αντικατασταθούν και αυτές στη σημερινή μετα - φεμινιστική εποχή από τις *Queer Studies* οι οποίες επανεξετάζουν κριτικά τα θέματα φύλο και ταυτότητα.

Το σεμινάριο παρουσιάζει συνοπτικά τους βασικούς σταθμούς αυτής της εξέλιξης και τις αντίστοιχες θεωρίες. Επί τη βάση των θεωριών αυτών αναλύονται στη συνέχεια επιλεγμένα κείμενα από τη γερμανόφωνη λογοτεχνία.

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση:

- να γνωρίζουν την ιστορία, το περιεχόμενο και τους στόχους ενός σχετικά σύγχρονου κλάδου σπουδών, των σπουδών φύλου,
- να έχουν έναν ικανοποιητικό βαθμό εξοικείωσης με τις βασικές του θεωρίες,
- να αναλύουν κείμενα βασιζόμενοι στις σχετικές θεωρίες,
- να είναι ευαίσθητοποιημένοι για θέματα παρουσίασης των φύλων στη λογοτεχνία,
- να εργαστούν αυτόνομα πάνω σε ένα επιλεγμένο θέμα και να παρουσιάσουν τα αποτελέσματα στο μάθημα
- να συγγράψουν μια επιστημονική εργασία πάνω σε ένα επιλεγμένο θέμα

Τρόπος εξέτασης: Προφορική παρουσίαση και τελική γραπτή εργασία.

DLB 74: Ελληνική Αρχαιότητα στη Γερμανική Λογοτεχνία

Διδάσκων: Έκκεχαρντ Χάρινγκ

Worin besteht die deutsch-griechische Faszinationsgeschichte, die seit dem 18. Jahrhundert Autoren wie Wickelmann, Lessing, Goethe, Schiller, Hölderlin, Nietzsche, Rilke u.v.m. in ihren Bann zog und in ihren Wirkungen weit mehr als nur literarische Ergebnisse hervorbrachte? Von der Weimarer Klassik bis zur Weimarer Republik, von der Aufklärung bis zum Nationalsozialismus – immer wieder bildete der Bezug zu „Griechenland“ eine maßgebende Rolle im kulturellen und nationalen Selbstbild der Deutschen. Der Kurs versucht anhand ausgewählter Referenztexte einige Traditionslinien der deutschsprachigen Antike-Rezeption nachzuzeichnen und ihre Kontinuitäten bzw. Brüche zu erörtern.

Voraussetzungen: Alle Kursteilnehmer erhalten in der e-class eine Lektüreliste, die vorzubereiten ist und in den Sitzungen als Arbeitsgrundlage dient. Für die erfolgreiche

Kursteilnahme sind regelmäßige Anwesenheit (max. 3 x Fehlen), aktive Mitarbeit, eigene Seminarbeiträge (Referat oder Hausarbeit) und eine Prüfung erforderlich. Eine Teilnahme im Fernstudium ist nicht möglich.

DLB 77: Λογοτεχνία και Ανθρωπολογία

Διδάσκων: Έκκεχαρντ Χάρινγκ

Die Lehrveranstaltung gibt Einblicke in die literarische Anthropologie unter dem besonderen Schwerpunkt Mensch und Tier. Spätestens seit der Aufklärung wird der Mensch zum Betrachtungsobjekt neuer wissenschaftlicher Selbstwahrnehmung. Dabei geht es stets auch um die Begründung menschlichen Handelns: Worin unterscheidet sich der Mensch vom Tier? Wo liegt die Grenze zwischen menschlichem Wesen und tierischer Natur? Entscheidende Beiträge wurden aus der Philosophie, Theologie, Pädagogik, Biologie und Medizin gegeben. Nicht zuletzt gingen auch Künstler bzw. literarische Autoren der Frage nach dem besonderen Verhältnis von Mensch und Tier nach und legten damit die Basis für eine breitere fächerübergreifende Diskussion.

Der Kurs geht den Spuren dieser Fragestellung anhand beispielhafter literarischer Texte von der Aufklärung bis ins 20. Jahrhundert nach und versucht einige Aspekte (Emotionalität und Gewalt, Sinnlichkeit und Vernunft, Leib und Seele, Natur und Kultur, Determination und Freiheit) näher zu beleuchten.

Voraussetzungen: TeilnehmerInnen des Kurses benötigen ein sehr gutes Sprachniveau, um die Texte zu lesen und zu analysieren.

Für die erfolgreiche Kursteilnahme sind regelmäßige Anwesenheit (max. 3 x Fehlen), aktive Mitarbeit, eigene Seminarbeiträge (Referat oder Hausarbeit) und eine Prüfung erforderlich. Eine Teilnahme im Fernstudium ist nicht möglich.

DLD 82: Γερμανική Ιστορία: Το Τρίτο Ράιχ (1933-1945)

Διδάσκων: Μαρκ Μιχάλσκι

Με τον όρο «Τρίτο Ράιχ» ονομάζουμε τη Γερμανία και τη γερμανική ιστορία, στην περίοδο από την «κατάληψη της εξουσίας» από τον Χίτλερ (Ιανουάριος 1933) έως το τέλος του Δεύτερου Παγκοσμίου Πολέμου (Μάιος 1945). Μετά την κατάρρευση της «Δημοκρατίας της Βαϊμάρης» (1918-1933), εγέρθηκε από τους Εθνικοσοσιαλιστές («Ναζί») μια ολοκληρωτική δικτατορία του κόμματός τους, καταδιώχτηκαν διάφορες ομάδες που θεωρούνταν «εχθροί του γερμανικού λαού» (ιδιαίτερα οι οπαδοί της πολιτικής αριστεράς και οι Εβραίοι, τους οποίους οι Ναζί εκλάμβαναν ως μια ενιαία φυλή) και άρχισε να επιβάλλεται η κυριαρχία τους σε άλλα κράτη, με πολιτική πίεση, βία και, τέλος, με ανοιχτό πόλεμο. Μόνο χάρη στην αποφασιστική αντίσταση των συμμαχικών αντιπάλων δυνάμεων (κυρίως της Μεγάλης Βρετανίας, της Σοβιετικής Ένωσης και των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής) νικήθηκαν η Γερμανική Αυτοκρατορία και οι σύμμαχοί της και τελείωσε η ναζιστική κυριαρχία. Το μάθημα εστιάζει στην εξέλιξη της εσωτερικής και εξωτερικής πολιτικής και στα χαρακτηριστικά του

πολιτικού καθεστώτος που δημιουργήθηκε από τους Ναζί. Άλλες θεματικές ενότητες είναι οι εξής: η ναζιστική κοσμοθεωρία, τα όργανα της βίας που ασκήθηκε από το κόμμα και το κράτος (ΣΑ, ΣΣ, Γκεστάπο, Βέρμαχτ), ο «συγχρονισμός» της κοινωνίας και του πολιτισμού, η καταδίωξη των Εβραίων και το σύστημα των στρατοπέδων συγκέντρωσης, η γερμανική αντίσταση εναντίον του Χίτλερ, η «αντιμετώπιση» του ναζιστικού παρελθόντος μετά το Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο.

Τρόπος εξέτασης: γραπτή εξέταση.

Φοιτητές που απουσιάζουν από το μάθημα περισσότερες από τρεις φορές οφείλουν να δώσουν και γραπτή εργασία.

Για αυτό το μάθημα προσφέρεται E-Class με ελεύθερη πρόσβαση.

DLC 77: Μετάφραση Λογοτεχνικών Κειμένων: Λογοτεχνικό Είδος

Διδάσκουσα: Αναστασία Δασκαρόλη

Η μετάφραση λογοτεχνικών κειμένων θέτει ιδιαίτερα προβλήματα αναλόγως προς το λογοτεχνικό είδος. Στόχος του σεμιναρίου είναι η εισαγωγή στη διαδικασία της λογοτεχνικής μετάφρασης, λαμβάνοντας υπ' όψει τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της ποιήσεως. Κατά τις εισαγωγικές συνεδριάσεις του σεμιναρίου θα παρουσιαστούν οι διαφορετικές απαιτήσεις που τίθενται κατά τη μετάφραση των επί μέρους λογοτεχνικών ειδών και θα εξετασθούν ειδικότερα τα χαρακτηριστικά που διακρίνουν τον ποιητικό λόγο και τα μορφολογικά στοιχεία του υπό το πρίσμα της μεταφρασιμότητάς τους, λαμβάνοντας υπ' όψει και τη σχετική διεθνή έρευνα και βιβλιογραφία. Η εν συνεχεία μετάφραση επιλεγμένου ποιητικού έργου της Γερμανικής γραμματείας προς τη Νεοελληνική γλώσσα, στο πλαίσιο του σεμιναρίου και με τη συνεργασία των συμμετεχόντων, αποσκοπεί στην έμπρακτη αξιοποίηση των μεταφρασεολογικών γνώσεων που αναδείχθηκαν. Κατά τη διάρκεια του σεμιναρίου οι φοιτητές καλούνται να

- αναγνωρίσουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των διαφόρων λογοτεχνικών ειδών και τις ιδιαίτερες απαιτήσεις που θέτουν στο μεταφραστή
- εντοπίσουν τις ιδιαιτερότητες του ποιητικού λόγου
- εφαρμόσουν τις γνώσεις περί του ποιητικού λόγου στο επιλεγμένο ποιητικό έργο
- εντάξουν το επιλεγμένο ποιητικό έργο στις απαιτήσεις της Νεοελληνικής γλώσσας και του Νεοελληνικού σύγχρονου επικοινωνιακού και πολιτισμικού περιβάλλοντος

Μετά την ολοκλήρωση των συνεδριάσεων του σεμιναρίου οι φοιτητές είναι σε θέση να

- συστηματοποιήσουν τις διαγλωσσικές τους γνώσεις, προκειμένου να αντιμετωπίσουν τα μεταφραστικά προβλήματα της μεταφοράς ενός ποιητικού έργου προς τη Νεοελληνική γλώσσα
- προτείνουν μετάφρασμα στη Νεοελληνική γλώσσα ενός ποιητικού έργου, κατά τρόπο, ώστε να ανταποκρίνεται στις θεμελιώδεις μεταφρασεολογικές και συνακόλουθες μεταφραστικές επιλογές τους.

Εξέταση: Προφορική Εισήγηση και Γραπτή Εργασία

DGA 33: Ζητήματα Γερμανικής Σύνταξης

Διδάσκων: Βίνφριντ Λέχνερ

Το μάθημα ασχολείται με θεμελιώδεις ιδιότητες της σύνταξης της Γερμανικής γλώσσας, με ιδιαίτερη προσοχή στις διαφορές ανάμεσα στα Γερμανικά και στα Ελληνικά. Στην διάρκεια του μαθήματος, θα εισαχθούν και καινούργιες μέθοδοι ανάλυσης των προτάσεων. Στα θέματα συμπεριλαμβάνονται η σύνταξη των αναφορικών προτάσεων, των απαρεμφάτων και των παρεμφατικών συμπληρωματικών προτάσεων, τα πλεοναστικά, η παθητικοποίηση, τα μέσα αποθετικά ρήματα, οι μη εκπεφρασμένοι όροι (sich), η επιλογή βοηθητικού, οι δομές αποτελέσματος και η παραγωγική μορφολογία (προθήματα μεταβατικότητας, ονοματοποιήσεις, μετοχές).

Οι φοιτητές που θα ολοκληρώσουν με επιτυχία το σεμινάριο θα έχουν επιτύχει τα εξής ικανότητες:

- Θα γνωρίζουν τις συντακτικές αναλύσεις συγκεκριμένων δομών της Γερμανικής γλώσσας
- Θα αναγνωρίζουν τα βασικά συντακτικά χαρακτηριστικά μίας ανάλυσης
- Θα μπορούν να περιγράψουν μία απλή συντακτική ανάλυση και να εκφράσουν την περιγραφή τους με δικά τους λόγια
- Θα έχουν τις βάσεις για την παραγωγική, αναλυτική επιχειρηματολογία: την ικανότητα να διακρίνουν και να επιλέγουν μεταξύ διαφορετικών θεωριών και να αιτιολογούν την επιλογή τους.
- Θα μπορούν να διαβάζουν και να κατανοούν απλά κείμενα από την ειδική βιβλιογραφία της σύνταξης.

Τρόπος εξέτασης: ασκήσεις για το σπίτι & γραπτή εργασία

DGB 40: Διάδραση Γλωσσικών Επιπέδων

Διδάσκων: Βίνφριντ Λέχνερ

Νεότερες έρευνες στη διεπαφή σύνταξης - σημασιολογίας έχουν οδηγήσει στη δημιουργία ενός πετυχημένου ερευνητικού χώρου της τυπικής γλωσσολογίας που ασχολείται με τα ερωτήματα: (α) Ποια είναι η σημασία των εκφράσεων της γλώσσας; (β) Με ποιους μηχανισμούς οι συντακτικές ενότητες (φράσεις, προτάσεις) ερμηνεύονται σημασιολογικά (σχέση σύνταξης και σημασιολογίας). Σύμφωνα με την επικρατέστερη υπόθεση σήμερα, οι πληροφορίες της σύνταξης μεταφέρονται στη σημασιολογία μέσω του επιπέδου της Λογικής Δομής, το οποίο εμπεριέχει τόσο στοιχεία συντακτικά όσο και στοιχεία των γλωσσών της λογικής. Στο μάθημα αυτό θα συζητήσουμε τα βασικά χαρακτηριστικά της Λογικής Δομής μέσα από την ανάλυση των φαινομένων της Αναφορικής Σύνδεσης, της Έλλειψης και της εμβέλειας των ποσοδεικτών. Στόχος μας είναι να εξετάσουμε κατά πόσον τα φαινόμενα αυτά προσφέρουν επιχειρήματα για την ύπαρξη του αφηρημένου επιπέδου της Λογικής Δομής.

Οι φοιτητές που θα ολοκληρώσουν με επιτυχία το σεμινάριο θα έχουν επιτύχει τα εξής ικανότητες:

- Θα έχουν τις βάσεις για την απαγωγική, αναλυτική επιχειρηματολογία
- Θα έχουν την ικανότητα να διακρίνουν και να επιλέγουν μεταξύ διαφορετικών θεωριών και να αιτιολογούν την επιλογή τους.
- Θα μπορούν να διαβάζουν και να κατανοούν απλά κείμενα από την ειδική βιβλιογραφία

Τρόπος εξέτασης: ασκήσεις για το σπίτι & γραπτή εξέταση

DGB 44: Εμπειρική Γλωσσολογική Έρευνα

Διδάσκουσα: Χριστίνα Αλεξανδρή

Στο σεμινάριο αυτό επιχειρείται ο σχεδιασμός και η διεξαγωγή γλωσσολογικής έρευνας σε σχέση με ένα καθορισμένο πεδίο εφαρμογής της γλώσσας, δηλαδή μιας υπογλώσσας στον γραπτό ή στον προφορικό λόγο (για παράδειγμα τεχνικά κείμενα, δημοσιογραφικά κείμενα). Στο σεμινάριο παρουσιάζονται επιλεγμένα είδη υπογλώσσας. Η έρευνα αφορά όλα τα επίπεδα της γλώσσας (για παράδειγμα: Σύνταξη, Σημασιολογία Πραγματολογία), αλλά είναι δυνατόν να δίνεται έμφαση σε ένα ή περισσότερα επίπεδα, ανάλογα με το είδος της υπογλώσσας που εξετάζεται.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- έχουν γνώση και κατανόηση του τρόπου σχεδιασμού και διεξαγωγής γλωσσολογικής έρευνας σε σχέση με ένα καθορισμένο πεδίο εφαρμογής της γλώσσας
- έχουν γνώση των βασικών γλωσσολογικών χαρακτηριστικών των ειδών προφορικών ή γραπτών κειμένων (τεχνικά, οικονομικά και δημοσιογραφικά κείμενα)

Τρόπος εξέτασης: γραπτή εργασία

DGD 52: Σχεδιασμός και Οργάνωση Μαθημάτων

Διδάσκουσα: Δάφνη Βήδενμαιερ

Κεντρική θέση στην εκπαίδευση των καθηγητών της Γερμανικής ως ξένης γλώσσας καταλαμβάνει η ικανότητα σχεδιασμού και οργάνωσης μαθημάτων. Το σεμινάριο στοχεύει στο να αναπτύξουν οι φοιτητές/τριες γνώσεις και δεξιότητες σχετικά με τον σχεδιασμό και την οργάνωση του ξενόγλωσσου μαθήματος. Αντικείμενο διερεύνησης αποτελούν οι δυνατότητες προαγωγής των επικοινωνιακών δραστηριοτήτων κατανόησης/παραγωγής γραπτού και προφορικού λόγου καθώς και η εξάσκηση επιμέρους ικανοτήτων όπως της λεξιλογικής και γραμματικής ικανότητας με βάση κατάλληλα κείμενα. Προς την κατεύθυνση αυτή οι φοιτητές/τριες θα εξετάσουν τη θέση των επικοινωνιακών δραστηριοτήτων και ικανοτήτων στο Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς (ΚΕΠΑ) και στο Ενιαίο Πρόγραμμα Σπουδών για τις Ξένες Γλώσσες (ΕΠΣ-ΞΓ). Επίσης, θα εξοικειωθούν με τις αρχές οργάνωσης

του μαθήματος και με τις ποικίλες στρατηγικές που προάγουν την αυτενέργεια των μαθητών. Τέλος, θα έχουν την ευκαιρία να εφαρμόσουν τις θεωρητικές αρχές σχεδιάζοντας και διεξάγοντας με βάση το παράδειγμα της Γερμανικής ως ξένης γλώσσας μία διδακτική ενότητα, η οποία θα αποτελέσει αφορμή για την συσχέτιση θεωρίας και διδακτικής πράξης.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του σεμιναρίου οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση να:

- περιγράφουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των επικοινωνιακών δραστηριοτήτων και ικανοτήτων και να αναγνωρίζουν τη θέση τους στο ΚΕΠΑ και στο ΕΠΣ-ΞΓ,
- να επιλέγουν κατάλληλα (συμβατικά ή πολυτροπικά) κείμενα ως αφορμές ανάπτυξης των επικοινωνιακών δραστηριοτήτων και ικανοτήτων με βάση τις αρχές της διαφοροποιημένης μάθησης και της διαθεματικότητας,
- να περιγράφουν δυνατότητες οργάνωσης του ξενόγλωσσου μαθήματος σε διακριτές φάσεις και να συστηματοποιούν τις ποικίλες στρατηγικές κατανόησης και παραγωγής κειμένου,
- να σχεδιάζουν και να διεξάγουν μικροδιδασκαλίες δομώντας το μάθημα σε φάσεις και επιλέγοντας με κατάλληλο τρόπο εποπτικά μέσα καθώς και μορφές (συν)εργασίας στην τάξη,
- να αναστοχάζονται σχετικά με την εφαρμογή των θεωρητικών αρχών στη διδακτική πράξη αξιολογώντας τα αποτελέσματα της διδασκαλίας και να αναθεωρούν επιλογές που συνδέονται με τον αρχικό σχεδιασμό της διδακτικής ενότητας.

Τρόπος εξέτασης: προφορική εισήγηση, γραπτή εργασία

DGD 53: Αξιολόγηση Γλωσσικής Κατάρτισης και Διδασκαλίας

Διδάσκουσα: Δάφνη Βήδενμαιερ

Το σεμινάριο αυτό στοχεύει στο να αναπτύξουν οι φοιτητές/τριες γνώσεις και δεξιότητες σχετικά με την αξιολόγηση των υπάρχοντων επίσημων οργάνων μέτρησης, αλλά και δεξιότητες απαραίτητες για την κατασκευή και τη διεξαγωγή των γλωσσικών τεστ. Στόχος του σεμιναρίου είναι να γίνουν αντικείμενο μελέτης και να χρησιμοποιηθούν σε συγκεκριμένα παραδείγματα, τα ποιοτικά κριτήρια, τα οποία σύμφωνα με την κλασική θεωρία του τεστ πρέπει να πληρούν και τα γλωσσικά τεστ. Προς την κατεύθυνση αυτή οι φοιτητές/τριες θα εξετάσουν δείγματα επίσημων οργάνων μέτρησης σε συνδυασμό με τις προδιαγραφές που τα συνοδεύουν. Επίσης, θα έχουν την ευκαιρία να εφαρμόσουν τις θεωρητικές αρχές σχεδιάζοντας ανεπίσημα γλωσσικά τεστ για τη Γερμανική ως ξένη γλώσσα στα επίπεδα Α και Β του ΚΕΠΑ.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του σεμιναρίου οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση να:

- περιγράφουν τα ποιοτικά κριτήρια της κλασικής θεωρίας του τεστ που αφορούν στην αξιολόγηση οργάνων μέτρησης,
- αξιολογούν όργανα μέτρησης για τη γερμανική ως ξένη γλώσσα με βάση τα ποιοτικά κριτήρια,

- σχεδιάζουν ανεπίσημα τεστ για τα επίπεδα A και B του ΚΕΠΑ για την αξιολόγηση δεξιοτήτων και γλωσσικών δραστηριοτήτων μαθητών της γερμανικής ως ξένης γλώσσας,
- αναστοχάζονται σχετικά με την εφαρμογή των θεωρητικών αρχών στην αξιολόγηση της διδακτικής πράξης και των γλωσσικών δραστηριοτήτων αξιολογώντας τα αποτελέσματα της εξέτασης που σχεδίασαν.

Τρόπος εξέτασης: προφορική εισήγηση, γραπτή εργασία